

Облікова картка ДіР



I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0226U002881

Державний реєстраційний номер: 0124U001480

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 09-03-2026

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 2

Назва етапу: Продовження визначення розподілу генотипів поліморфізму Val16Ala-SOD2, маркерів оксидативного та психологічного стресу, показників вентиляційної спроможності легенів у дітей – мешканців РЗТ та дітей, які зазнали впливу стресових життєвих подій у період воєнного часу.

Початок етапу: 01.2025

Закінчення етапу: 12.2025

Вид звітнього документа: Проміжний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Державна установа "Національний науковий центр радіаційної медицини, гематології та онкології Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 45350633

Місцезнаходження: вул. Юрія Ілленка, Київ, 04050, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR:

Розмір організації:

Телефон: 380444830637

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія медичних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00061125

Місцезнаходження: вул. Герцена, Київ, 04050, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет Міністрів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380444893981

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - Договір (замовлення) з міністерством, іншим центральним органом виконавчої влади, академією наук (головним розпорядником бюджетних коштів на проведення ДіР)

Напрямок фінансування: 2.1 - Фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

7713 - Кошти загального фонду державного бюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6561040

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 660.100
--

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Дослідження ролі генетичного поліморфізму супероксиддисмутази марганця, маркерів оксидативного і психологічного стресу та їх взаємозв'язків в патогенезі розвитку бронхообструктивного синдрому у дітей – мешканців радіоактивно забруднених територій та дітей, які зазнали впливу стресових життєвих подій у період воєнного часу

Назва роботи англійською:

Research on the role of the genetic polymorphism of manganese superoxide dismutase, markers of oxidative and psychological stress and their interrelationships in the pathogenesis of the development of broncho-obstructive syndrome in children - residents of radioactively contaminated areas and children who were affected by stressful life events during the wartime period

Реферат українською:

У дітей – мешканців РЗТ та дітей, що зазнали впливу стресових життєвих подій у період воєнного часу, які не мали патології бронхів та легень не виявлено достовірних відмінностей між показниками частотного розподілу генотипів та алелів поліморфного маркера Val16Ala SOD2 гена супероксиддисмутази порівняно з референтними значеннями показників дітей контрольної групи. Спостерігалася тенденція до зниження частоти зустрічальності гомозигот з генотипом VV і до підвищення частоти зустрічальності гетерозигот з генотипом AV. У дітей – мешканців РЗТ та дітей, які зазнали впливу стресових життєвих подій у період воєнного часу, відмічаються ознаки активації оксидативного стресу, що проявляється змінами показників перекисного окислення ліпідів та антиоксидантного захисту (зниження СОД, тенденція до підвищення каталази, глутатіонпероксидази). Поліморфізм Val16Ala гена SOD2 асоціюється з особливостями індивідуальної відповіді системи антиоксидантного захисту у дітей груп спостереження. У дітей з Val/Val-генотипом показники бронхіальної прохідності є статистично значуще нижчими порівняно з носіями інших генотипів, що асоціюється з підвищеним ризиком розвитку бронхіальної астми. Рівень психологічного стресу у дітей в період воєнного часу є значущим фактором, асоційованим зі змінами про- та антиоксидантного захисту. Поеднаний вплив радіаційного чинника та стресових життєвих подій супроводжується функціональним зниженням показників бронхіальної прохідності, що може мати значення для формування респіраторної патології.

Реферат англійською:

No significant differences were found between the frequency distribution parameters of genotypes and alleles of the polymorphic marker Val16Ala of superoxide dismutase gene SOD2 in children - residents of the radiologically contaminated territories (RCT) and children exposed to stressful life events during the war, both having no bronchial or lung disease, compared to the reference values of respective parameters in the control group of children. There were a trends of decreasing the frequency of occurrence of the VV genotype homozygotes and increasing the frequency of occurrence of the AV genotype ones. Signs of activation of oxidative stress being manifested by abnormalities in lipid peroxidation and antioxidant protection parameters (decreased SOD activity and trend of increasing the catalase and glutathione peroxidase one) were noted in children - residents of the RCT and children exposed to stressful life events during the war. The Val16Ala polymorphism of the SOD2 gene was associated with characteristics of individual response of antioxidant protection system in children of the study groups. The bronchial patency parameters were significantly lower in children with the Val/Val genotype compared to carriers of other genotypes, being at that associated with an increased risk of bronchial asthma. Level of psychological stress in children during the wartime is a significant factor associated with shifts in pro- and antioxidant protection. The combined effect of ionizing radiation and stressful life events is accompanied by a functional decrease in the bronchial patency parameters, which may be of a role in genesis of respiratory diseases.

Індекс УДК:575.1/.2, 616-053.2, 575.1/.2 616-053.2

Коди тематичних рубрик: 34.23, 76.29.47

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Колпаков Ігор Євгенович

Науковий ступінь: д. мед. н.

Вчене звання: старший науковий співробітник

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8965-7265

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Спосіб оцінки стану процесів ліпопероксидації та антиоксидантної відповіді при оксидативному стресі та накопичення ліпопероксидів в сироватці крові та еритроцитах дітей – мешканців радіоактивно забруднених територій та дітей, які зазнали впливу стресових життєвих подій у період воєнного часу

Назва НТП англійською: Method for assessing the state of lipoperoxidation processes and antioxidant response during oxidative stress and accumulation of lipoperoxides in blood serum and erythrocytes of children – residents of radioactively contaminated territories and children who were exposed to stressful life events during wartime

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Методи, теорії, гіпотези

Галузь застосування: радіобіологія, радіаційна медицина

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Для визначення ознак оксидативного стресу та балансу в системі перекисного окислення ліпідів – антиоксидантного захисту проведені дослідження вмісту в сироватці крові кінцевих продуктів ПОЛ, що реагують з тіобарбітуровою кислотою, дослідження активності ферментів антиоксидантів – SOD, каталази, глутатіонпероксидази в еритроцитах.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Вплив НТП на довкілля: не впливає

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу:

Закінчення етапу:

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

IX. Бібліографічний опис

Вдовенко В. Ю., Сушко В. А., Анопрієнко О. В., Колпаков І. Є. Психологічний стрес у дітей, постраждалих від війни: стратифікація за шкалою PSM 25 та пілотне дослідження асоціацій з поліморфізмом VAL16ALA гена SOD2. Проблеми радіаційної медицини та радіобіології. 2025. Вип. 30. С. 352-371.

Колпаков І. Є., Зигало В. М., Кондрашова В. Г., Чоботько Г. М., Леонович О. С. Генетичний поліморфізм супероксиддисмутази марганцю та зміни маркерів оксидативного стресу у дітей – мешканців радіоактивно забруднених територій і дітей, які зазнали впливу стресових життєвих подій у період воєнного часу. Проблеми радіаційної медицини та радіобіології. 2025. Вип. 30. С. 414-433

X. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Жовнір Володимир Аполлінарійович
д. мед. н., 14.01.10

Перелік осіб-виконавців

Вдовенко Віталій Юрійович
(к. мед. н., старший науковий співробітник, 14.01.10)

Зигало Віктор Миколайович
(к. мед. н., 03.00.01, 14.01.10)

Кондрашова Валентина Григорівна
(к. мед. н., с.н.с.)

Позниш Вікторія Анатоліївна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Гришко Галина Миколаївна

Телефон

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності



Юрченко Тетяна Анатоліївна